

CREDI MUS

NR. 2 - 2022

LES OM:

- **HVA HAR HELGENER SAGT?**
- **KVINNELIGE FELLESKAP**
- **HVER DAG ER EN TILBEDELSE**

Adresse:

Credimus
Akersveien 16 a, 0177 Oslo
Tlf.: 23 21 95 40
E-post: credimus@nuk.no
ISSN 1503-7959

Utgiver:

Norges Unge Katolikker (NUK)
Akersveien 16 a, 0177 Oslo
Tlf.: 23 21 95 40
E-post: nuk@nuk.no
Web: www.nuk.no

Redaksjonen:

Marta Wade
Peder Josef Foss
Esbjørn Solberg
Øyvind Johannes Evenstad

Gjesteskrivere:

biskop Erik Varden
Linda Therese Utstøl
Snit Ghebriel
Marie Foss
Ayla Heimly

Layout:

Karol Michalczuk

Forsidebilde:

August Wade

Trykk: Møklegaards Trykkeri AS

Om bladet:

Credimus er et katolsk blad for betalende medlemmer av NUK over 19 år. Andre kan abonnere på bladet for kr. 150,- i året.

Gaver mottas med takk! Konto-
nummer 3000 16 91399. Merk
innbetalingen med "Credimus".

*Med mindre annet er angitt, er
bibelsitater hentet fra Bibel 2011 ©
Bibelselskapet.*

LEDERHILSEN

Kjære lesere!

Vi vil presentere dere denne nye utgaven av Credimus! Det har vært en stor glede å skrive for dere og vi håper at tekstene kan være en kilde for gode refleksjoner.

Det nærmeste møte vi kommer til med Vår Herre er Eukaristien. Der mottar vi hans legeme og blod, samles som ett felleskap og bekjenner vår tro. I Credo sier vi sammen:

Jeg tror på én, katolsk og apostolisk Kirke.

Vi inviterer dere til å reflektere over Kirken. Vi vil dele noen vakre bilder på Kirken, men mest av alt fortelle om det levende felleskapet Kirken er. For Kirken lever, nærer oss, sine barn, og blir næret av Kristus selv. Kirken er oss her på jorden og alle de som nå er hos Gud, helgener. Kirken er menn og kvinner, familier, prester og ordensfolk. Kirken er vårt hjem, Vår Mor some leder oss til himmelen og holder i sin favn.

La oss sammen fordype oss i noen av Kirkens mange mysterier og la oss, ja alltid, elske Kirken!

Med forbønn for dere alle,
Deres Redaktør
Marta Wade

Scan og les mer
Credimus!

Foto: August Wade

INNHold

<i>Bønn</i>	4
<i>Ord om Ordet. Preken på Allehelgensdag</i>	6
<i>Kirkens pilgrimsferd</i>	8
<i>Hver dag er en tilbedelse</i>	10
<i>Hva eller hvem er Kristi kropp på jorden?</i>	12
<i>Heisekranium. Dikt.</i>	15
<i>Credimus anbefaler: Favoritthelgener og kirker.</i>	19
<i>Hva har de hellige sagt?</i>	21
<i>NUKs aktivetskalender 2023</i>	24
<i>Kirken, Vår mor</i>	26
<i>Familiefelleskap - hvor huskirkene møtes</i>	28
<i>Om kvinnelige felleskap i Kirken</i>	30

ALLEHELGENSLITANI

Kristi legeme, Kirken, er et felleskap av oss som lever på jorden og de som nå er hos Gud. La oss påkalle våre helgener og be dem om hjelp og forbønn mens vi går vår pilgrimsreise på jorden. Her kan dere legge til deres egne skytshelgener.

Herre, miskunn deg.

Kristus, miskunn deg.

Herre, miskunn deg.

Herre, miskunn deg.

Kristus, miskunn deg.

Herre, miskunn deg.

Hellige Maria, Guds Mor

Hellige Mikael

Guds hellige Engler

Hellige Johannes Døperen

Hellige Josef

Hellige Peter og Paulus

Hellige Andreas

Hellige Johannes

Hellige Maria Magdalena

Hellige Stefan

Hellige Ignatius av Antiokia

Hellige Laurentius

Hellige Perpetua og Felicitas

Hellige Agnes

Hellige Gregor

Hellige Augustin

Hellige Athanasius

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

be for oss.

Hellige Basilios	be for oss.
Hellige Martin	be for oss.
Hellige Benedikt	be for oss.
Hellige Fransiskus og Dominikus	be for oss.
Hellige Frans (Xaver)	be for oss.
Hellige Johannes Maria (Vianney)	be for oss.
Hellige Katarina (av Siena)	be for oss.
Hellige Teresa av Jesus	be for oss.
Hellige Olav	be for oss.
Hellige Sunniva	be for oss.
Alle Guds hellige menn og kvinner	be for oss.

Vær oss nådig	frels oss, Herre.
Fra alt ondt	frels oss, Herre.
Fra all synd	frels oss, Herre.
Fra evig død	frels oss, Herre.
Ved ditt komme	frels oss, Herre.

Ved din død og oppstandelse	frels oss, Herre.
Ved Den Hellige Ånds komme	frels oss, Herre.

Vi syndere	vi ber deg, bønnhør oss.
------------	--------------------------

Jesus, den levende Guds Sønn	vi ber deg, bønnhør oss.
Kristus, hør oss.	Kristus, hør oss.
Kristus, bønnhør oss.	Kristus, bønnhør oss.

ORD OM ORDET

PREKEN PÅ

ALLEHELGENSDAG

Gud er den eneste som i og av seg selv er hellig. Vi mennesker helliggjøres i den grad vi får del i Guds eget liv. Det er han som må vise oss hva helhet og helse består i; ja, veien til hellighet forutsetter at vi overgir oss helt til ham — også når det medfører å gi våre egne begreper på båten.

■ Vi feirer Allehelgensdag med blikket festet på den uhyre mengden Johannes levende beskriver — hvitkledd, palmeviftende, syngende i kor. Men vi kan spørre: Hva er egentlig hellighet? Det norske ordet 'hellig' er vokst fra en germansk rot vi kan spore til 700-tallet. Adjektivet 'heilig' er uforandret på tysk, så virker fortrolig; men tenker vi på hva som ligger i det?

Å være 'heilig' er, etymologisk sett, å bringe 'Heil', altså helhet og helse — ennå kan vi høre på disse norske ord hvor de kommer fra. Hellighet er altså en tilstand av å være fullstendig og frisk. Betydningen lar seg godt begrunne teologisk. En hellig kvinne eller mann, er én som ved nåde har overvunnet synd; og synd er sykdom, først og fremst; et nedarvet handicap som intet naturlig legemiddel, men kun Guds kraft kan helbrede.

Å friskne fra synd, er å overgå fra en fragmenterthet hvor jeg slites i ulike retninger av

ulike lyster inni meg, til en tilstand av helhet, hvor all livskraft, alt begjær er orientert mot det samme, guddommelige mål. Når Herren byr oss, 'Vær fullkomne', er det dette han peker mot. Og i budet ligger et løfte: du kan bli helbredet og hel.

Her skal vi dog passe på. Helhet og helse er så besnærende goder, at vi lett tenker oss dem som mål i seg selv. Vi definere dem subjektivt. Hvem bedre enn jeg kan vel vite hva jeg trenger for å helles? Særlig nå, når internett gjerne bekrefter alle mine

antagelser, slik at jeg kan gå til legen med både diagnose og resept fiks ferdig? Mine begreper om mine behov blir det altoverskyggende kriterium vi lever etter.

Dette er en sterk tendens i norsk samfunn i dag. Tendensen gjør at selve begrepet 'samfunn' slår sprekker. For hva holder oss sammen? Som kristne må vi være oss bevisst at helheten og helsen vi søker, er av annen art, samlende.

Gudskjelov minner liturgien oss om dét. Et høydepunkt i hver messefeiring er vår

jublende deltagelse i himmelskarenes lovsang før den eukaristiske bønn: 'Hellig, hellig, hellig', synger vi, 'er Herren, hærskarenes Gud'. Gud er den eneste som i og av seg selv er hellig. Vi mennesker helliggjøres i den grad vi får del i Guds eget liv. Det er han som må vise oss hva helhet og helse består i; ja, veien til hellighet forutsetter at vi overgir oss helt til ham — også når det medfører å gi våre egne begreper på båten.

Våre vyer er så begrensede! Vi er lik maur som tenker oss vår tue som verden; mens

hellighet står for noe dristig og guddommelig grenseoverskridende. Å bli hellig er å se verden og meg selv med Guds øyne. Det er ikke ufarlig; men det er vidunderlig. La oss be om mot til fritt å følge kallet til hellighet, oppmuntret av skyen av vitner som omgir oss.

Lesninger:

Åp 7:2-4, 9-14: En uhyre mengde, med palmegrener.

1 Joh 3:1-3: Hva vi skal bli, er ikke åpenbart.

Matt 5:1-12a: Salige er de rene av hjertet, de skal se Gud.

KIRKENS PILEGRIMSFERD

«Jeg gledet meg da de sa: Vi vil gå opp til Herrens hus.»

Sal 122,1

■ Tradisjonen bærer på mange rike bilder av Kirken: som Kristi Legeme, som Bruden, som Arken, som Vingården, Templet, osv. Alle er de til for å belyse ulike sider av Kirken, som på grunn av sitt guddommelige opphav og endemål overgår vår fatteevne å begripe eller definere fullstendig. Et av disse bildene er Kirken (på jord) som pilegrim på reise gjennom historien på vei mot Det nye Jerusalem, og det er verdt å reflektere over i en verden som ser ut til å være uavbrutt på vandring, men uten noe tydelig reisemål.

Dra bort fra ditt land!

Det gamle testamentet, som Det nye testamentet nødvendigvis bygger på og oppfyller, innvies nettopp med en innbydelse til reise. Gud taler til Abram som med sin kone Sarai bor i Ur i Kaldea, og sier:

«Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det land jeg vil vise deg! Jeg vil gjøre deg til et stort folk. Jeg vil velsigne deg og gjøre ditt navn stort, og du skal bli en velsignelse.» (1 Mos 12,1-2)

I denne korte teksten ser vi hvordan Gud begynner å danne sitt folk, først kun av Abrams (senere, Abrahams) etterkommere, som utvides i omfang inntil det i Kristus blir åpent for alle folkeslag. Planen for Guds åpenbaring av Velsignelsen begynner med oppbrudd fra sin fars hus. Dette kan virke rart så lenge man ikke husker at mennesket ikke har bodd i sitt virkelige

fedreland siden forvisningen fra Paradis. Arvesyndens store Forbannelse var et ufrivillig oppbrudd hjemmefra til et fremmed og ubekvent land. Dets motstykke, nådens store Velsignelse, måtte følgelig også innebære et tilsvarende oppbrudd, men nå ut av trellhuset og hjem igjen.

Israelsfolkets utferd fra Egyptens slaveri, og deres førti år lange ørkenvandring på vei mot landet som flyter med melk og honning er det historiske eksemplet og bibelske bildet som mest utfyllende illustrerer Kirkens åndelige pilegrimsferd. Om dette har mange skrevet, men noen ting er likevel viktige å poengtere. For det første er det ikke menneskene, men Gud som kaller til reisen, fører folket og holder det i live – «Jeg er Herren din Gud som førte deg ut av Egypt, av trellhuset. Du skal ikke ha andre guder enn meg.» (2 Mos 20,2). Ingen i Kirken på jord kan forandre reisemål, hindre ferdens fort-

settelse eller vellykkethet, ei heller kan de forhindre den i å få den enden Herren har fastsatt fra evighet av. Samtidig, som poeng nummer to, har Gud utvalgt menneskelige hyrder og stedfortredere som forvalter Hans gaver og bistår det øvrige folket på reisen. Disse skal man underordne seg i alt som faller under deres myndighet, hvis ikke viser man ulydighet, ikke bare mot dem, men mot Gud som har innsatt dem – «Hvorfor var dere ikke redde for å ta til orde mot min tjener Moses?» (4 Mos 12,8), sa Herren til Aron og Miriam da de satte seg opp mot Moses. Det er ikke på grunn av disse hyrdenes egen verdighet, men fordi Gud har villet bruke dem som sine redskaper, at vi skal la oss lede av dem.

Babylon og Jerusalem

Læren om Kirken som en pilegrim i, men ikke av, denne verden kommer fra Herren selv: «Jeg har gitt dem ditt ord. Men

verden har lagt dem for hat, for de er ikke av verden, slik heller ikke jeg er av verden.» (Joh 17,14). I Maria-antifonen Salve Regina synger vi: 'Et Jesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium ostende' («Og når denne utlendighets tid er forbi, vis oss da Jesus, ditt livs velsignede frukt»). Gudsfolkets eksil i Babylon og deres følgende hjemreise har åndelige paralleller til Kirken i vår tid. Vi bør ha den samme tørsten etter Himmelen som de hadde etter Jerusalem:

«Hvordan kan vi synge Herrens sanger på fremmed jord? Glemmer jeg deg, Jerusalem, så la min høyre hånd bli glemt! La tungen klistre seg til ganen om jeg ikke tenker på deg, om jeg ikke setter Jerusalem høyere enn min største glede!» (Sal 137,4-6)

Apostlene og de tidligste kristne hatet ikke livet på jord. Men de visste at vi er «fremmede

og utlendinger» (1 Pet 2,11) og at «her på jorden har vi ingen by som består; vi lengter etter den som skal komme.» (Heb 13,14). Fordi Kristus er vår eneste lengsel, slik at alt annet synes som ingenting i forhold, så kan vi ikke annet enn ønske «å bryte opp og være sammen med Kristus, for det er så mye, mye bedre.» (Fil 1,22).

Fullfør løpet

Så blir da altså Kirken på jord lik en forventningsfull pilegrim på ferd gjennom historien, en fremmed på vei opp Det hellige fjell, en seilende på havet mot en trygg havn. Som en brud skynder hun seg til sin Brudgom, som har gjort i stand bryllupsfesten i sin Faders hus. Dalen vi lever i er en tårenes dal, og veien er en korsvei, men tar man fatt på den er det vårt faste håp at vi skal se klart det vi nå ser «som i et speil» (1 Kor 13,12).

HVER DAG ER EN TILBEDELSE

Det er ved å sitte ved Ham at vi blir som Maria, ikke bare Martha, så vi med ivrig hjerte kan ønske å vite hvordan vi best kan elske andre, og best la Hans navn og Hans kjærlighet bli spredt.

Våre liv er til for å gjøre Guds vilje i verden og forkynne Evangeliet. Vi er her fordi vi skal fullføre løpet og stride den gode strid. I løpet av oktober var jeg leder på en konfirmant-helg i St. Elisabeth menighet i Bærum. Lørdagskvelden ble det holdt Sakramentsandakt med skriftemål.

Når jeg satt der og tilba Det hellige Sakrament, kom en tanke inn i mitt hjerte: Hele livet er en Sakramentstilbedelse. Vi er skapt til å tilbe Gud og holde fokuset på Ham og Hans ord. Det er alles kall. Men det går også dypere, i det individuelle kallet som Gud har for hver og en.

Om ekteskapets Sakrament er ens kall, så er det med en hyggelig gutt eller jente som kneler ved siden av en på kirkebenken. Poenget da er ikke å gå ut av Kirken eller vende seg

bort fra Jesus for å beundre den andre. Det er å holde blikket festet på Herren og å tilbe og beundre Ham sammen. Det er å sitte ved Hans føtter og rådføre seg med Ham innad i deres forhold. Etterhvert kommer sikkert kirkebenken til å bli fylt med barnelatter og iblant skrik, men like fullt, barnet blir født inn i livets Sakramentsandakt.

Hvis ikke dette blir ens kall, og ingen setter seg ved siden av en på kirkebenken, skal en likevel ikke la sin egen frykt og sitt eget stressede sinn overta. Det er jo det å sitte ved Jesu føtter som gjør livet så mye vakrere og oversvømmer våre jordslige smerter med en salig fred. Det er ved å sitte ved Ham at vi blir som Maria, ikke bare Martha, så vi med ivrig hjerte kan ønske å vite hvordan vi best kan elske andre, og best la Hans navn og Hans kjærlighet bli spredt. Gud

skapte tiden, så ikke frykt på hvordan 'timingene' skal være i alt, alt tilhører jo Ham.

Så, i den lange Sakramentsandakten som er livet, la oss huske på Jesu ord: "Derfor sier jeg dere: Vær ikke bekymret for livet, hva dere skal spise, eller hva dere skal drikke, heller ikke for kroppen, hva dere skal kle dere med. Er ikke livet mer enn maten og kroppen mer enn klærne? Se på fuglene under himmelen! De sår ikke, de høster ikke og samler ikke i hus, men den Far dere

har i himmelen, gir dem føde likevel. Er ikke dere mer verdt enn de? Hvem av dere kan vel med all sin bekymring legge en eneste alen til sin livslengde? Og hvorfor er dere bekymret for klærne? Se på liljene på marken, hvordan de vokser! De strever ikke og spinner ikke, men jeg sier dere: Selv ikke Salomo i all sin prakt var kledd som en av dem. Når Gud kler gresset på marken så fint, det som gror i dag og kastes i ovnen i morgen, hvor mye mer skal han ikke da kle dere - dere lite troende! Så

gjør dere ikke bekymringer, og si ikke: 'Hva skal vi spise?' eller: 'Hva skal vi drikke?' eller: 'Hva skal vi kle oss med?' Alt dette er hedningene opptatt av. Men den Far dere har i himmelen, vet jo at dere trenger alt dette. Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt det andre i tillegg. Så gjør dere ingen bekymringer for morgendagen; morgendagen skal bekymre seg for seg selv. Hver dag har nok med sin egen plage."

Matt 6:25.34

HVEM ER KRISTI KROPP PÅ JORDEN?

I sommer hadde jeg gleden av å besøke den gamle byen Ávila i Spania og det karmelittiske Inkarnasjonsklosteret, hvor jeg fikk delta på messe rett ved cellen til Den hellige Teresa av Ávila (1515–1582). Det var en vakker og sterk opplevelse. Teresa skrev mye fint, ikke minst bønner «Nada te turbe» (Ha ingen uro). Det budskapet er viktig som aldri før!

verden.

Dine er føttene han vandrer med for det gode, og dine er hendene han velsigner verden med.

Dine er hendene, dine er føttene,

dine er øynene, og du er hans kropp. [...]

Kristus har ingen annen kropp på jorden nå enn din.

Kilde: Bjorvand, Anders Torvill. *Bygge Guds rike*, s. 169. Oslo: Luther Forlag, 2014.

Diktet ble ikke skrevet av Teresa, men av en metodist og en kveker på 1800-tallet. Det er likevel noe sant i det. I handlingene våre, spesielt i de åndelige og legemlige barmhjertighetsgjerningene, kan vi si at Kristus handler gjennom oss. For «jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg» (Gal 2,20). Vi er alle kalt til å leve i Kristi etterfølgelse, og

■ **Den hellige Teresa av Ávila skal ha skrevet et dikt som begynner slik: «Kristus har ingen annen kropp enn din.» Et annet sted i denne utgaven av *Credimus* skriver jeg om sitater som feilaktig blir tilskrevet helgener, og dette er enda et eksempel. Likevel tror jeg at vi kan lære noe av både det som er sant og det som er usant i dette diktet.**

I likhet med andre som skrev mye er Den hellige Teresa en person som det er lett å tilskrive sitater, uten at de fleste gidder å spørre etter en kilde. Ett av verkene hun angivelig skal ha skrevet, er et dikt som går omtrent slik:

Kristus har ingen annen kropp enn din,
Ingen hender, ingen føtter på jorden enn dine.

Det er gjennom dine øyne han ser med medfølelse på denne

han har gitt oss sitt eget liv for å leve i oss.

På den annen side er det misvisende å si at du eller jeg er *den eneste* kroppen Kristus har på

vårt behov for fellesskap med andre kristne, inkludert de helige i himmelen, ender vi opp med en individualistisk tro.

Det finnes et ekte (!) Teresa av

handlingen. Et slikt fokus kan i verste fall gjøre oss hovmødige, eller nedtyngt av en for stor byrde. I stedet fokuserer Teresa på å finne Kristus i andre mennesker:

”

Kristi mystiske legeme er ikke hver enkelt av oss alene, men et større hele – Kirken – som er bygd opp av mange deler.

jorden. Kristi mystiske legeme er ikke hver enkelt av oss alene, men et større hele – Kirken – som er bygd opp av mange deler. Hvis vi ikke anerkjenner

Ávila-sitat som understreker viktigheten av å gjøre godt mot andre, samtidig som det unngår å rette fokuset mot enkeltpersonen som utfører

Tenk alltid på deg selv som alles tjener. Se etter Kristus vår Herre i alle, for da vil du ha respekt og ærbødighet for alle. [...] Tenk ikke på

”
Tenk alltid på deg selv som alles tjener. Se etter Kristus vår Herre i alle, for da vil du ha respekt og ærbødighet for alle.

andres feil, men på deres dyder og på dine egne feil.

Kilde: «Maxims for Her Nuns» i *Complete Works of St. Teresa of Avila*, bd. 3. London: Burns & Oates, 2002. Min oversettelse.

Et annet poeng er at vi faktisk har tilgang til Kristi legeme på jorden i form av eukaristien. Der er Kristus virkelig til stede, og sansene bedrar oss når det ser ut som om det er brød vi spiser. Man blir det man spiser, i hvert fall i dette tilfellet,

for det folket som mottar Kristi legeme blir også forvandlet til det samme legemet – altså Kirken.

I verden er det mye snakk om å få til ting, om å utrette noe. Diktet som tilskrives Teresa kan gi oss en følelse av at det er veldig viktig – det er bare *du* som kan gjøre disse tingene! Og ja, det er viktig å gjøre gode gjerninger. Samtidig må vi ikke bli så oppslukt av handling at vi, som Marta av Betania, glemmer «det ene nødvendige»: å

sitte ved Herrens føtter og lytte til hans ord (Luk 10,38–42).

Oppsummert kan vi si at Kristus handler gjennom oss, men ikke hver enkelt av oss alene. Han vil at vi skal virke sammen i Kirkens fellesskap, og han har andre måter å være til stede på jorden i tillegg. Det er ikke deg og dine handlinger det kommer an på. Herren har full kontroll. Derfor kan vi finne trøst og hvile i Den hellige Teresas budskap: Ha ingen uro.

HEISEKRANIUM

Send meg postkort med lynsjede lik på
send meg økser for skjemme til å finne mening i fremgang
hodet mitt begynner å rulle
de heiser det høyt over folkemengden
jeg ser på dem fra en stake
som et lys gjennomborer
kropper bestående av ufrivillige rykninger
leter etter bærebjelkene

Han kaller meg støv
«fred være med deg»
klapser meg på kinnet
noen timer senere
ligger jeg i corpse pose
synker som en sten
har på liksminke, dundrende trommer og brøl
med et kors tegnet i panna

jeg tør ikke søke opp hvor mye en hodeskalle koster
vil gjerne ha en til skrivebordet
den ville sett flott ut
sammen med mørkt tre og grønne planter
oppå gamle bøker fra et antikvariat
vi ville sett hverandre inn i øyehulene
jeg kunne vist den mine tenner
og at et hardt hjerte kan omformes

menneskene ser ut som trær
forgreiner seg
dypper tærne i vannet
sitter forsteinet i solveggen
øyer som ikke ser
ører som ikke hører
ruiner vi ikke restaurerer
gjør at hjertet av byen forflyttes

først byttet de vievann med håndsprit
husk og vask hendene
vi banket oss på brystet (som vanlig)
så tok vi oss til hjertet
søkte bare blikkontakt ikke hud
når vi sa «kristi fred»
en alvorslek
nå kan vi ikke gå dit lenger

men mennesket lever ikke av abstraksjon alene
ikke i en verden av motsetningspar
vi vil ha brød, ord, glassmaleri, vin, musikk
en liturgi å leve oss inn i
et skript å spille ut, et ansikt
la meg finne meg selv i bevegelsene
som når jeg finner deg i samtaler om været
kneler, korser oss, lar hendene gripe etter hverandre

uten St. Sebastian, St. Roch
The Rock, Peter
uten vegger, tak og lysglober
mennesket i ensomhet imploderer uten indre reisverk
med, blir det forstørret
fullstendig utfoldet i unikhhet
for det finnes to måter å leve på
frykte døden eller frykte Gud

vi kan sosial kontroll, konformitet
kontrollere komfort, kuraterte profiler
vi kan det å forpeste oss selv
koke kloder
det glamorøse finner vi i likegyldighet og overdådighet
det er lettere å gjøre noe med en pest som ikke er selvforskyldt
for den som vil berge sitt liv, skal miste det
hver gang jeg ser Ham ber jeg om helbredelse

så sier jeg: Se!
skal vedde på at du ikke greier elske dette!
flasher usminka menneskehet
i frykt for det ubetingede
likevel en grådighet
gi meg Plutos sterke never
la meg gripe Berninis myke marmorhud
møt meg i min lengsel

si bare et ord
gi meg en liten flik av kappen din
bare et lite frø
et beger blod
jeg vil kaste hodet bakover i nytelse
fremover i tilbedelse
jeg vil ha deg nå
min Elskede

Leonardo demonstrerte at vi er umulige
tegnet oss som firkantet sirkel
sprikende så hulrom ble synlige
armhulen, tålmodigheten
vakker, varig, virkningsfull
vitruvisk geometri
vi er vigslet jord
vin og vann helles ut i oss

jeg lager avtrykk på menneskene
svære sår
«vær ikke redd»
det er slik et skremmende budskap blir introdusert
jeg spiller det ut på flanellografen
ser etter snille øyne
fingrene Dine spiller skyggespill på huden min
de blir gjennomborende piler

jeg legger meg på magen i Middelalderparken
armene ut, beina sammen
ujevnt steingulv kaldt mot pannen
himmelen glødende over barcode, over heisekranene
jeg venter til jeg hører det buldre
til Mariakirken reiser seg i kjærlig trass
en stein oppå en annen
poco a poco

Foto: Ala Piotrowska,
August Wade

CREDIMUS ANBEFALER:

Kirkens skatter - våre favoritthelgener og kirker

I denne utgaven snakker vi om Den levende kirken. Derfor vil vi dele med dere våre favoritt-helgener og -kirker. Søk opp og les mer om dem! Ikke minst, tenk selv på hvem er spesielt kjær for deg og hvilke steder du kan kalle for ditt åndelige hjem.

Gud hviler i Kirken - i oss mennesker og i sitt hellige tempel.

Vår Frue, Guds Mor Maria

Lille Therese av Lisieux
Lunden kloster
Sopra Minerva

St. Josef
Basilica dei Santi Celso e Giuliano i Roma
Krypten i Peterskirken

st. Thomas Aquinas
Sakramentstilbedelseskapellet i Riga
vis a vis katedralen. Åpent 24/7!

St. Josef
St. Olav domkirke i Oslo

Tekst: Øyvind Johannes Vardenær
Evenstad

Foto: Wikimedia Commons/Giovanni
Benedetto Castiglione,
/Claudio Coello,
/André Thevet

■ Det hender at man ser innlegg på sosiale medier med inspirerende sitater fra katolske helgener, gjerne med fine bilder til. Som regel er det ikke oppgitt noen kilde på disse sitatene, og jeg blir ofte skuffet når jeg oppdager at et sitat ikke kommer fra personen det er tilskrevet. Har vi ikke nok sitater fra de hellige å ta av, uten at vi trenger å dikte opp nye? Jeg har selv vært skyldig i dette, så jeg vil gjerne foreslå ekte alternativer til noen feilaktig tilskrevne helgensitater.

«Bruk ord om nødvendig?»

Ett av de vanligste feilaktig tilskrevne helgensitatene er det følgende, som angive-

lig kommer fra Den hellige Frans av Assisi (1182–1226): «Forkynn evangeliet. Bruk ord om nødvendig.» Ingen av de utgitte skriftene eller de

tidlige biografiene om Frans inneholder dette sitatet, og det ble trolig ikke tilskrevet ham før på 1990-tallet. Det blir nok som regel brukt velmenende, og det er ikke noe galt med budskapet hvis man forstår det riktig. Men det kan også forstås på en måte som strider mot kallet til evangelisering.

Den hellige Frans mente slett ikke at ord er uviktige, eller noe vi bare legger til når det ikke lenger nytter å forkynne ved gjerninger. Tvert imot var han kjent for sine prekener, spesielt om gleden ved å vende om fra synd, som han fremførte med stor innlevelse. Han oppfordret også brødrene sine til å forkynne på denne måten. Dette bringer oss til et ekte Frans-sitat som kanskje uttrykker noe av tanken bak det feilaktig tilskrevne sitatet,

og som jeg synes kan være et godt alternativ:

La ingen bror forkynne i strid med Kirkens ritus og praksis eller uten tillatelse fra sin prest. La presten være forsiktig med å gi den til hvem som helst uten ettertanke. La imidlertid alle brødrene forkynne ved sine gjerninger.

Kilde: «The Earlier Rule», kap. 17 i *Francis of Assisi: Early Documents*, bd. 1. New York, NY: New City Press, 2002. Min oversettelse.

«Sannheten er som en løve»?

Det følgende sitatet blir ofte tilskrevet Den hellige Augustin av Hippo (354–430): «Sannheten er som en løve. Du trenger ikke å forsvare den. Slipp den løs, og den vil forsvare seg selv.» Sitatet finnes imidlertid ikke i noen av Augustins utgitte skrifter, og ser ikke ut til å ha blitt tilskrevet ham før i det 21. århundre. Hvis det inspirerer folk til å dele sannheten om Kristus med frimodighet, kan det være bra. Men det kan også gi inntrykk av at man ikke trenger å forsvare sannheten

Den hellige Frans mente slett ikke at ord er uviktige, eller noe vi bare legger til når det ikke lenger nytter å forkynne ved gjerninger. Tvert imot var han kjent for sine prekener, spesielt om gleden ved å vende om fra synd, som han fremførte med stor innlevelse.

mot innvendinger.

Den hellige Augustin anerkjente behovet for kristen *apologetikk* eller trosforsvar, som vi blir pålagt av apostelen Peter: «Vær alltid klare til forsvar når noen krever dere til regnskap for det håp dere eier» (1 Pet 3,15). Mennesket er et fornuftsvesen, og derfor bør vi som kristne ha klare argumenter for Guds eksistens og Kristi oppstandelse som er basert på fornuften. Dette bringer oss til et ekte Augustin-sitat: «Ingen tror på noe uten at han først blir overbevist om at det er troverdig.» (*De praedest. sanct.* 2,5. Min oversettelse.)

«Jeg tror fordi det er absurd»?

Til slutt vil jeg ta med et sitat som ikke er tilskrevet en kano-

nisert helgen, men som ofte blir brukt og som jeg selv kom i skade for å sitere i et Katolsk grovbrød-foredrag om Den hellige Thomas Aquinas i 2018. Det kommer angivelig fra den kristne forfatteren Tertullian (ca. 155–220) og lyder: «Jeg tror fordi det er absurd.» Ordet *absurdum* finnes imidlertid ikke i den opprinnelige latinske teksten som blir oversatt slik. Her er en mer nøyaktig oversettelse av det Tertullian faktisk skrev:

Guds Sønn ble korsfestet. Det er ingen skam, fordi det er skammelig. Guds Sønn døde. Det er troverdig, fordi det er tåpelig. Han gjenoppsto fra graven. Det er sikkert, fordi det er umulig. (*De carne Christi* 5,4. Min oversettelse.)

Det feilaktig tilskrevne sitatet blir ofte brukt for å stemple Tertullian som en *fideist*, en som tror på Gud uten å bruke fornuften. Men nå kan vi se hva han egentlig mente. Det virker så skammelig, tåpelig og umulig at Guds Sønn ble korsfestet, døde og gjenoppsto at det må ha skjedd – ellers hadde ikke disiplene sagt det. På denne måten er den tilsynelatende tåpeligheten faktisk en fornuftig grunn til å tro på det kristne budskapet.

Ideen og opplysninger til denne teksten kom fra: Horn, Trent. *What the Saints Never Said: Pious Misquotes and the Subtle Heresies They Teach You*. El Cajon, CA: Catholic Answers Press, 2018.

NUKs Aktivitetskalender 2023

18+ HELG

FOR ALLE UNGE VOKSNE
STED: FØLG OSS PÅ NUK.NO

10. - 12. MARS

PÅSKE +

FOR ALLE UNGE VOKSNE
STED: MARIAHOLM, SPYDEBERG

2. - 9. APRIL

DUGNADSHELG

FOR ALLE
STED: MARIAHOLM, SPYDEBERG

5. - 7. MAI

WYD-LEDERHELG

FOR WYD-LEDERE
STED: KATARINAHJEMMET, OSLO

17. - 19. MARS

MILITÆRVALFART

FOR MILITÆR PERSONELL
STED: LOURDES, FRANKRIKE

8. - 18. MAI

PILEGRIMSTUR

FOR ALLE UNGE VOKSNE
STED: PILEGRIMSLEDEN OG TRONDHEIM

20. - 30. JULI

God Jul!

FAMILIELEIR

FOR ALLE KATOLSKE FAMILIER.
STED: MARIAHOLM, SPYDEBERG.

20. - 23. JULI

VERDENSUNGDOMSDAGER

FOR ALLE MELLOM 16-35 ÅR.
STED: PORTUGAL.

25. JULI - 7. AUGUST

NM I MINISTRERING

ALLE MINISTRANTLAG I NORGE. KATEKESE,
SOSIALT SAMVÆR OG NORGESMESTERSKAP I
MINISTRERING.
STED: FØLG OSS PÅ NUK.NO.

10. - 13. AUGUST

LANDSMØTE

FOR: LOKALLAGSLEDERE, BARNE- OG
UNGDOMSKONTAKTER, DISTRIKTSREPRE-
SENTANTER, UTVALG, REDAKSJONER,
FUNKSJONÆRER OG GJESTER. DET ER HER ALLE
DE VIKTIGE AVGJØRELSENE TAS.
STED: MARIAHOLM, SPYDEBERG.

25. - 27. AUGUST

18+HELG

FOR ALLE UNGE VOKSNE .
STED: FØLG OSS PÅ NUK.NO.

17. - 19. NOVEMBER

ADVENTSAKSJONEN

FOR ALLE SOM VIL GJØRE EN NESTEK-
JÆRLIG INNSATS FOR ANDRE MENNESK-
ER. TEMA FOR AKSJONEN ER: "SRI LANKA
- SIKRE BÆREKRAFTIG TILGANG TIL MAT
OG BYGGE FRED". STED: HELE NORGE.

30. NOVEMBER - 23. DESEMBER

KIRKEN,
VÅR MOR

Kirken rammer oss inn – og tåler alle våre reaksjoner på dette. Hun er vår mor, vår trygge base og trygge havn.

■ **Relasjoner holder oss i live. Dette er enkelt å se hos spedbarnet som bysses av sin mor, som næres av sin mor, som elskes av sin mor. I mors armer lærer barnet å kjenne seg selv og å kjenne verden. Det er i mors refleksjon av barnet, at barnet lærer hvem det er. Og med utgangspunkt i mors trygge armer, blir verden etter hvert tryggere å utforske. Først bare noen meter unna mors fang, siden i en annen by, i en annen del av landet, i en annen del av verden.**

Når barnet først begynner å utforske verden, er det fortrinnsvis med visshet om at det når som helst kan vendte tilbake til trygge mor. Det vil stadig søke mors bekreftelse om at det foretar seg er trygt, med vekslende blikk mellom mor og det barnet er i ferd med å utforske.

Hvem barnet blir, er et resultat av dets arv og miljø. Miljøet består de tidlige leveårene i hovedsak av omsorgsgivere. De vil lære barnet hva som er trygt, hva som er lov, hva som er greit – og fortrinnsvis hva som ikke er innafor. Oppdraget som foreldre er betydelig større enn å sørge for at barnet overlever. Det handler om å oppdra barnet. Å forme det. Det blir synlig i det lille barnet

som kikker på sin mor for å få en respons. Den responsen mor gir, er veiledende for hva barnet vil foreta seg. Slik er det også når barnet blir eldre, og når barnet blir ungdom. Det er lett å tenke at den voksne er fornuftig i seg selv, men behovet for rammer, trygghet og omsorg synes ikke mindre trengende hos det voksne mennesket.

Det framstår i stadig større grad som en illusjon at det voksne mennesket alene er godt, rasjonelt og logisk sammenhengende. Historiens utallige kriger, sosiale kriser og konflikter gjør det tydelig at det voksne mennesket ikke nødvendigvis er overlegent barnet. Bare de siste årene har gitt oss eksempler på at

voksne blir redde, handler på impuls, og tar fatale avgjørelser. Likevel etterstrebes et samfunn hvor det er fravær av grenser og hvor en har alle muligheter. Dette samfunnet skal ikke gi noen retningslinjer, du står heller alene til å definere hva som er rett for deg, for siden å kunne redefinere det. Og denne vurderingen av hva som er rett for deg, synes ikke fundert i noe mer enn kunnskap en har i øyeblikket. Mennesket kan synes rådvill i sin søken etter hva som er rett og hva som er godt.

Når vitenskapen gir grunnlag for stadig flere muligheter, innenfor blant annet medisin, produksjon, bioteknologi og økonomi, synes mennesket å bli stadig mer grenseløst, og en kan stille seg spørsmål om hvor det er blitt av den kritiske tenkningen. Plastisk kirurgi framstår vanlig, det er mikroplast i morsmelken, og snart kan vi designe en baby. Det fremstår ikke nødvendigvis bare som vond vilje, men også som et resultat av mangel på fundamentale verdier som gir oss noe retning.

Det kan framstå som at mennesket har et like stort behov for sin mor i voksen alder, for hennes tydelighet og varme. Mors *tydelighet* og *varme* er grunnlaget for at hvert menneske skal kunne overleve, utvikle seg og selv bli trygg. Og vi må kunne vende oss tilbake og se hva hun signaliserer når vi begir oss ut i verden. Dette er Kirken for oss. Et anker. Kirken rammer oss inn – og tåler alle våre reaksjoner på dette. Hun er vår mor, vår trygge base og trygge havn.

FAMILIEFELLESSKAP - HVOR HUSKIRKEN MØTES

Våre barn, men også vi, får vokse inni Kirken og vi kan være trygge på at de føler seg hjemme hos sin Mor.

”

■ **Jeg forteller alltid med glede og takknemlighet om oppveksten min. Jeg elsker å dele erfaringen og inspirere andre til å gi barna sine det jeg selv fikk fra mine foreldre. Her tenker jeg på en spesiell gave mamma og pappa ga meg og mine søsken. Takket være deres pågangsmot og deres kjærlighet til Kirken (og til oss barna selvfølgelig!) fikk jeg lov til å vokse midt i Kirken, være hjemme i Kirken, ha venner, som tenkte slik som oss - at det er helt naturlig å være i Messe og elske Gud.**

Slik kunne jeg vokse opp, med familiemesse, rettreter, aktiviteter, og helt vanlige hyggelige middager med venner fra Kirken. Videre kunne jeg delta på leir, oppdage Tilbedelse og bli voksen i troen, samtidig som jeg fortsatt er et Guds barn i min Mors favn - Kirken.

Denne gaven vil jeg også gi til mine egne barn. Jeg vil vi dem felleskapet, tryggheten og gjøre Kirken og troen til det mest naturlige i deres liv så de selv kan senere finne sitt hjem i Henne og velge Henne på nytt igjen. Den gaven starter selvfølgelig ved dåpen når vi foreldre overgir barna våre til Gud som Hans barn og medlemmer av Kirkens store familie. Ved dåpen frigjøres de fra arvesynden og får den beste gaven vi som foreldre kan gi - muligheten til å velge Gud, som allerede har valgt den, før de ble unnfanget og de får

være en del av Kirkens familie.

Men dåpen er bare begynnelsen. Vi lover jo å oppdra dem i Kirkens tro, for Gud og med Gud. Dette løftet omfavner hverdagen og hele livet. Gjennom dette løftet kan jeg gi videre det jeg selv har fått.

For litt over ett år siden møttes vi for første gang, på en kafé, etter høymessen. Et par familier med spedbarn. Andre gangen var vi allerede på plass "hjemme" hos kjære søstre på Katarinahjemmet etter en familiemesse feiret for gruppen vår. Etter Messen var det tid for kaffe, kake og etterhvert lunsj i peisestuen, fine samtaler, latter og babyer som vi har fått lov til å se vokse opp. Slik har vi møttes en gang i måneden med Barselgruppe, felleskapet for småbarnsfamilier. Forhåpentligvis har flere av dere hørt om den og om du

er mamma eller pappa med småbarn eller barn i magen er du veldig velkommen. Da vi startet gruppen var jeg nemlig gravid så vår lille Stefan ble født rett inni det vakre felleskapet vårt, bedt for allerede i magen og kan nå vokse midt i Kirken.

Familiefellesskap er en gave for hele familien. Det er der huskirkene møtes. Der kan de lære av hverandre, glede seg med hverandre og bære hverandres kors. Vi kan dele erfaringer. Det er både familielivet med alt det praktiske og det åndelige livet til hver eneste huskirke som berikes av disse møtene. Vi lærer av hverandre hvordan vi kan vokse som et bilde på Kirken. Vi lærer hvordan vi skal be med familien, pappaene gir hverandre råd om pappaperm, mammaene snakker om hvordan de savner det lille mirakelet når de

begynner å jobbe igjen. Vi har hverandre til å le sammen og slappe av med. Alle får glede av felleskapet, ja, også kjære søstre få tilbringe tid med og passe på barna.

Vi møtes til Messe. Alle deltar. Alle på sin måte. De små med egne ord, lyder. De ber høyt og

synger. Vi samles foran Gud, han som gjør oss til et felleskap, til ett i kommunion med ham. Våre barn, men også vi, får vokse inni Kirken og vi kan være trygge på at de føler seg hjemme hos sin Mor. Vi kan være trygge for at vi gir dem den beste gaven. Den gaven vi selv har så stor glede av.

OM KVINNELIGE FELLESKAP I KIRKEN

■ Som kvinner og jenter har vi mye godt å gi. Skjønnheten som kvinnen bærer i sitt hjerte, sin kropp, sjel og sinn gir oss et unikt bilde på Guds egen godhet. Kjærlighet, omsorg, mildhet, sårbarhet og styrke er frukter som får et eget uttrykk hos kvinnen, som i relasjon med Gud, kan bære disse frem som en velsignelse for kirken og for hele verden.

Det er en læringsprosess å finne ut av hvordan å bære frem, takke for og kultivere de gavene som er knyttet til det å være kvinne. I fellesskap med andre kvinner kan man finne støtte og inspirasjon. Vi blir beriket både gjennom vennskap med kvinner vi kjenner og av helgenene!

En ting som står tydelig frem for meg ut i fra egen erfaring, og fra å ha snakket med andre unge kvinner, er at det ikke nødvendigvis er lett å forstå hva det vil si å være kvinne i dag. Den verdigheten og verdien som ligger i det å være kvinne er ikke alltid tydelig for oss! Samvær og fellesskap

med andre troende kvinner kan være utrolig godt å ha, fordi vi kan oppdage og lære å verdsette sidene av det særegne feminine både i oss selv, og i hverandre. Viktigst av alt vil slike fellesskap mellom kvinner i Kirken kunne oppmuntre oss til å alltid søke bekreftelse hos Gud først og fremst, i hans kjærlige blick, og å ta imot gaven av vår kvinnelige identitet nettopp fra Ham som har skapt oss.

Men hva vil det si å oppdage, i fellesskap med andre jenter eller kvinner, ens egen feminitet og lære å verdsette denne? For noen vil dette kanskje ligge i å innse at det å være

sensitiv eller å føle seg sårbar ikke er en belastning, men en gave som kan bli til en styrke hvis den blir overgitt til Gud. Ligger ikke Jomfru Marias styrke nettopp i hennes sårbarhet – hennes hjerte ble tross alt gjennomboret av et sverd uten at hun lukket det i bitterhet og

ne høre fra andre kvinner som har opplevd samme type utfordringer og funnet helbredelse hos Gud. Det er mange eksempler på hvordan feminitet uttrykker seg i oss kvinner, og de unike gavene og utfordringene vi bærer på varierer. Men poenget er at i fellesskap med

verdi etter å ha flyttet inn i et studenthjem for unge kvinner! Det å kunne sitte og snakke om hvilke fargepaletter og klesstiler som best kler alle i gruppen (ofte etterfulgt av dype refleksjoner om hvordan mote og estetikk, i en kristen kontekst, også kan reflektere

I fellesskap med andre kvinner kan man finne støtte og inspirasjon, vi blir beriket og vi kan la oss inspirere gjennom vennskap med kvinner vi kjenner og av de hellige!

frykt. Hun aksepterte og tok imot både de store gledene og lidelsene som kom fra Guds hånd, og hun tok dem imot med et sårbart og åpent hjerte. For andre vil det kanskje være viktig å kunne snakke om utfordringer rundt det å se på seg selv som verdifull og å kun-

andre kvinner vil man kunne finne problemstillinger eller erfaringer som de fleste deler, og velsigne hverandre, nettopp som kvinner! Det kan også være hyggelig å samles med andre jenter og bare snakke om «jenteting» - dette har jeg innsett at har en

Gud i verden), bidrar for meg i positiv retning til gleden over det å være kvinne! Det ligger rett og slett en stor glede i å kunne, i fellesskap med andre kvinner, feire det at Gud har vært så gavmild i måten han har skapt oss kvinner på; både i våre indre og ytre kvaliteter.

ADVENTSAKSJONEN 2022

UGANDA

NORGES
UNGE
KATOLIKKER

Caritas
Norge

SEND EN DONASJON TIL:

3000.16.91410

FISKEN SVØMMER, STORE DRØMMER

[adventsaksjonen/norgesungekatolikker](https://www.adventsaksjonen/norgesungekatolikker)

[ADVENTSAKSJONEN.NO](https://www.adventsaksjonen.no)